

Déli Hírlap

Főszerkesztő: Dr. OLOSZ LAJOS
Felelős szerkesztő: MARTZY MIHÁLY
Laptulajdonos a CORVIN Lapkiadó
Részvénytársaság

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 33.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMER

Alma: gazdasági és jogi figyelő

A HELYZET

Keleten a lényeges harci cselekmények — berlini katonai körök megállapítása szerint — továbbra is a déli arcvonal-szakaszon zajlanak. A Kubáni hídfőtől a Donec középső folyásáig terjedő térségben egyre tart az olvadás és csak helyi jellegű ütközetekre került sor, a déli arcvonal felső szakaszán azonban, főleg Charkovtól nyugatra és északnyugatra — az erős hideg és hófúvás ellenére — nagy erővel folynak a tengelycsapatok támadó mozdulatai. Jelentős területnyereségeket érték el a Szovjet nagyobb átszaporításokra kényszerült. Az északi irányban meglepetésszerűen kiszélesített német támadó vonalon különösen súlyos veszteségek érték az oroszokat. Az orrel-szakaszon megismételt tömegtámadásokkal kísérte meg a szovjet harvezetőség a német védelmi rendszer áttörését, mint Berlinben megjegyzik, eredménytelenül. Az első világháború nagy anyag-csatáira emlékeztető harcok alakultak ki ezen a részen. — A középső arcvonalon a Vjaszmai nagy ívben megkezdett elszakadási mozdulatok természetén folynak. Hetek óta előkészített, minden részletükben pontosan kidolgozott hadászati tervek végrehajtásáról van itt szó, mely — miként a Rszevtől délnyugatra fekvő Belyj tervszerű, minden nyomástól mentesen történt kiürítése után is kitűnt, — meglepte az ellenséget s az oroszok csak habozva követik a német hadmozdulatokat. Az itt folyó elszakadó hadmozdulatok jelentőségét természetesen a jövő eseményei érzékeltetik majd fokozottabb mértékben, az a tény azonban, hogy a középső arcvonalon a Szovjet nagyobb erővel megkísérelte a betörést az elszakadó hadmozdulatokba, mutatja, hogy az orosz hadvezetőség nem kívánt fordulatot lát az arcvonalrövidítés sikerében. — Az északi arcvonalon az Ilmen-tótól délre indított nagyobb támadást a Szovjet, az elhárító csata itt változatlan lendülettel folyik. A timiszi arcvonalon s általában az északafrikai hadszíntéren nem történt említésre méltó újabb esemény.

A török elnökválasztás eredménye, valamint az a tény, hogy Izmet İnönü köztársasági elnök bizalmasa Saradzoglu miniszterelnök alakította meg a új kormányt is, nemzetközi politikai körökben általában jó benyomást keltett. A német külügyminisztériumban tegnap egy kérdésre válaszolva kijelentették, hogy İnönü újra való megválasztása és az új Saradzoglu kormány összetétele, — mely a fontosabb terekek tekintetében nem jelent változást — Törökország eltöklét szándékát tükrözi a semleges politika folytatására. Az ankarai sajtó szintén a semlegesség diadalát ünnepli a régi, kipróbált vezetők uralmon maradásában.

(—r)

További tét nyert Charkovnál a német támadás

A déli szakaszon az olvadás korlátozza a harci tevékenységet
A német tengeralattjárók legújabb teljesítménye: 134.000 tonna

A német vezéri főhadiszállásnak szerdán délelőtt kiadott legújabb jelentése szerint a keleti arcvonal déli részén az egyre tartó olvadás a harci cselekményeket helyi jelentőségű ütközetekre korlátozta.

Ezzel szemben a német támadás Charkovtól nyugatra és északnyugatra további tét nyert.

A bolsevisták gyorsan előretolt csapatokat vettek harcba, amelyek elkeseredett ellentámadásokban elvéreztek. A német támadó hadosztályok kitűzött céljait elértek.

Az Orel-szakaszon a bolsevisták széles arcvonalon újabb heves támadásokat intéztek, amelyeket a német csapatok

ismét visszavertek és közben szo-

katlanul súlyos, véres veszteségeket okoztak a bolsevistáknak.

Meghiúsult zavaró kísérletek

A keleti arcvonal középső szakaszán a bolsevisták nagy erővel hiábavaló kísérletet tettek arra, hogy betörjenek és megzavarják a tervszerű elszakadó hadmozdulatokat. Az egyik német hadosztály eközben tizenkét ellenséges páncélost elpusztított. A német állások előtt kétezer elesett szovjet katonát számoltak össze Belyj városát a mára virradó éjjel tervszerűen és az ellenség számára meglepetésszerűen kiürítettek.

A bolsevisták támadása Sztaraja-Ruszjarál a német állások ellen az előbbi napokkal szemben

vesztett hevesességéből. Az ellenség több helyi támadása megúsult.

A légi haderő nagy kötelékei a harci cselekmények súlypontjain hatalmas csapatokat mértek a bolsevisták állásaira, menetoszlopaira és utánpótlásaira.

Az afrikai hadszíntér

Az afrikai harctéren tegnap nyugalom volt. Német harci repülőek éjszakai támadást intéztek Algir kikötője ellen és a bombavető egy közepes nagyságú ellenséges hajót felgyújtottak.

Egyes ellenséges repülőgépek tegnap a német birodalom területe fölé repültek, de nem dobtak le bombákat. Ejjel az angol légierő München városát támadta meg. A lakosságnak veszteségei voltak. Lakónegyedekben, több körházban, templomban és más műemlékekben a ledobott bombák nagyobb károkat okoztak. Nyugat-Németország több helységére is szórványosan dobtak robbanó bombákat az angol repülőgépek, de csakély épületkárokat okoztak. Éjtszakai vadászgépek és légvédelmi tüzérsek tizenkét ellenséges bombavető repülőgépet lelőtt.

Eredményes légi támadás angol városok ellen

Gyors német harci repülőgépek nap-pal, mély repüléssel határos támadást intéztek Worthing délangliai város ellen. Az elmúlt éjtszaka a német légierő kötelékei kedvező látási viszonyok mellett Hull városát bombázták. Más harci repülőgépek az angol déli partvidék kikötővárosai ellen intéztek támadást.

Az eredményes támadásokból egy gépnem nem tért vissza.

A holland partok mentén angol gyorsaszádokból álló kötelék megtámadott egy német hajókaravánt. A biztosító haderők elhárították a támadást és három ellenséges gyorsaszádot elsüllyesztettek, két másikat pedig felgyújtottak.

A német buvárhajók újabb nagy sikere

Berlin. A német buvárnaszádoknak legutóbb az Atlantióceán vizein elért sikereiről a következő részleteket jelentik:

A már jelentett 53.000 tonna ürtartalma, nyolc ellenséges kereskedelmi hajón kívül igen nehéz időjárási viszonyok között újabb tizenöt, összesen 81.400 tonnányi, kereskedelmi hajót süllyesztettek el, hat másik hajót pedig megtorpedóztak. A német buvárnaszádok újabban tehát az ellenséges kereskedelmi hajótorpedó 23 hajót süllyesztettek el 134.000 tonnatartalommal.

A finn tudós mikroszkópja

(v. s.) Husból való szemnek oculus carnis-nak nevezte valaha a középkori teológia az ember látószervét, amellyel tudomásul vehette az őt körülvevő természet jelenségeit. Ugyanakkor megállapította, hogy van azonban egy testetlen szemünk is az oculus spiritualis, mely esodálatos újdonságokat közvetíthet számunkra, ha tekintetünket a világ-mindenségre szegezzük. Valóban gyönyörű megállapítás ez, mert ebben a két szemléleti formában a kutatás két alapeleme egyesül, az érzéki észrevesés és a szürnyakát adó megsejtés. Néhány évszázad óta azonban már egy harmadik eszköz is áll a látás szolgálatában, — a lenoszem. Ebből fejlődött ki azután a mikroszkóp, amelynek legújabb fajtáját mutatta be most egy finn orvos. Az új műszer elképzelhetetlen nagyításokra képes és elképzelhetetlen lehetőségeket nyújt a további kutatások terén.

De vajjon mit adott és mit fog még adni számunkra a gépi szem? Erdemes erről megemlékezni, minden gondjaink, még lehevesebb harcok közepete is, mert egy új világ nyílt meg révén számunkra, a makrokozmosz szemben a mikrokozmosz. Sőt nem is egy világ, hanem végtelen sok világ, milliónyi élet és összeműködés, mely fellelhető a vizezsebben, porszemben, levelek hajszálereiben, sőt még a láthatatlan atomban is. Nincs olyan kicsinyiség tehát, amelyben fel ne találhatnánk a nagyvilág végtelenül apró mását, nincs olyan kicsinyiség, amely a kutatás útján ne hozná meg az egyetemes emberiség számára a sorsdöntő felismerések örökérvényű ajándékait. Ime, megismerkedünk leggonoszabb ellenségeinkkel, a bacillusok milliárdjaival, és csakhamar legvőzzük a kolerát, leprát, pestist. De ugyanakkor sikerült bevillá-

gítanunk a természet legtitkosabb műhelyére, hogy megtekezzük és szolgáltatunkba állítsuk titokzatos erőit.

Ime, azonban még nagyobb fejlődést ígér a mikroszkóp, ahogy szüntelenül erősödbdik. Talán majd eljön az a nap mikor megismerhetjük az egész mikrokozmoszt. És ez talán még döntőbb lesz számunkra, mint a makrokozmosz, a nagyvilág.

Mert a nagy mindenséget átkarolni, az talán mindörökre, meddő törekvés lesz. Be vagyunk szorítva térhez kötött végességünkbe. Nem hihető, hogy valaha is végigsetáljunk a tejuton és megismerjük mindazokat a világokat, amelyek a bennünket körülvevő mindenségek mögött még sorakoznak. De megismerhetjük a földet és annak megannyi apró elemét, amelyet mindaddig elrejtett előlünk az ismeretlenség titokzatos köde. De mindent átfur majd a gépi szem kérelhetetlenül éles tekintete és mindent ragyogó értelmi formákba önt majd át a háttérben vizsgálódó, örökös testi szem.

Minek köszönhetjük mindazt már eddig is, ami bennünket minden más fölé lényvel szemben oly magasra emelt? A felismerésnek, a megismerésnek. Rálátni, ráeszmélni a dolgokra, ez a mi rövid életünknek minden értelme és titka. Mit is mondott Goethe Faustjának miemberekje azomold, ahogy kiugrott a lombikból, „Ha már megvagyok, azért vagyok, hogy mindent megismerjek és lássak”. Ez a mi legfontosabb célunk is, — hogy lássunk! Hogy ne maradjon számunkra semmi sem titokban, amit megtudhatunk. Gyönyörű végzettség ez a nemes kíváncsiság. Felvisz bennünket az csillagok magasságába, de levisz az átláthatatlan mélységbe is. Mert minden csodára képes a testi szemmel párosult gépi szem.

Mi van az amerikai elnökhelyettes bolsevisztalanság magatartása mögött?

Berlin. (DNB.) Wallacenak, az Egyesült Államok helyettes elnökének délamériai útja előtt elhangzott kijelentéseiből Berlinben érdekes megállapítást szűrnék le. A nyilatkozat — mondják — a bolseviszták eszméitől való némi eltávolodást mutat. Ez a törekvés — berlini felfogás szerint — értelmetlen, ha figyelembe vesszük azt a feladatot, amelyet az elnökhelyettesnek a Roosevelt-féle támaszpontpolitika előmozdítására Délamerikában teljesítenie kell. Ez a feladat ugyanis, tekintve széles délamerikai körökhöz a Roosevelt-féle politika bolsevisztái irányzata miatti erős ellenállását, nem éppen könnyű. Berlin felfogása szerint ezért tartja Wallace fontosnak, hogy az angolszász demokrácia keresztény jellegét hangsúlyozza. Politikai szemzögből nézve ez annyit jelent, hogy Wallace a bolsevizmustól való átmeneti elfordulással a délamerikaiak számára tetszetesebb színben kívánja feltüntetni az Egyesült Államok tervezett délamerikai szerepét.

Választások Dániában

Kopenhága. A dán trónörökös, aki Keresztély király betegsége miatt való tekintettel az államfői jogokat gyakorolja, aláírta a képviselőválasztási és felsőházi választások kihirdetésére vonatkozó legelső kéziratot. A választásokat március 23-án tartják.

Magyarországi németek háborús tejesi menyei

Budapest. Mint a Donauzeitung jelenti, Dr. Basch Ferenc, a magyarországi német népcsoport vezetője, összefoglaló képet adott arról a helyzetről és a háború megkivánta teljesítményéről, amelyet a magyarországi németek az elmúlt két esztendőben végeztek. Az ottani német népcsoport mozgalom egy év alatt 3.81 millió pengőt gyűjtött össze. 1942-ben 10.000 gyermeket fogadtak magukhoz ellátásra a német birodalom legkülönbözőbb vidékeiről, és ebben az évben is legalább ugyanannyi német birodalmi gyermek ellátásáról fognak gondoskodni. A népcsoport 110 állandó és 339 alkalmi, azaz aratáskor működő gyermekotthonot tart fenn, 80.000 fiatal leány és fiú vesz részt a szociális mozgalomban, havi 15.000 pengőt fordítva e mozgalomra. 107.000 asszony vesz részt a nepmozgami tevékenységben, akik eddig 900.000 szeretet-adományt küldtek a fronton harcoló honvédeknek. A hadi árvaik gondozását a népcsoport vállalta.

Tejes erőfeszítéssel rekváltak neki a német népcsoport tagjai a mezőgazdasági termelés okozásának. Tízemelésre emelték az olajos növények termelését.

Az iskolák terén is nagy építő és házagapító munka folyik. Ket tanítóképző, hat középiskola, egy kereskedelmi iskola, kilenc polgári iskola, két mezőgazdasági iskola, egy óvónőképző, husz, elemi iskola s különféle tanintézmények állnak a népcsoport művelődésbeli szükségleteinek a szolgálatára. A sport- és művészeti élet is orvendetes fellendülésben van.

A politikai magatartás szempontjából a népcsoport vezetője emlékeztetett arra a parancsra, hogy a népcsoport akkor szolgálja legjobban az egyetemes német ügyét, ha föltétlenül hűséggel van általa és hazája iránt, megtartva népségét. Tudjuk jól — mondotta Dr. Basch — hogy a győzelem előtt még akadályok vannak, mi azonban egész szívünkkel valljuk, hogy katonáink fegyverei minden akadályt el fognak hárítani a győzelem útjából.

— MESTERSÉGES ZSIRADÉKOT KÉSZÍTENEK A KÖSZÉNBŐL. (Berlin.) Több német vegyész már évek óta kísérletezik, hogy a kőszénből zsiradékot vonjon ki. A kísérletek most eredménnyel jártak, sőt már olyan állapotban vannak, hogy az eredeti eljárást lényegesen egyszerűsítették.

Tovább folyik a vita a szövetségesek és a Szovjet viszonyáról

AZ ÉSZAKAMERIKAI KORMÁNY NEM VALLAL KÖZÖSSÉGET MOSZKVAI NAGYKÖVETE NYILATKOZATÁVAL — WENDELL WILLKIE MEGERTI A SZOVJETSZÖVETSÉG NEHEZTELESET, DE TOBB ELISMERÉST VÁR AZ AMERIKAI SEGÍTSÉGÉRT.

Amszterdam. (DNB.) Standley tengerenagy, az Egyesült Államok külső nagykövete, mint ismeretes, Moszkvában feltűnést kelő nyilatkozatot adott a külföldi újságíróknak. Azt mondta, hogy „a szovjet sajtóban nyoma sincs az elismerésnek az angolszász hatalmaktól kapott anyagi támogatásért. A Szovjet otthon és a külföldön is azt a látszatot akarja kelteni, hogy egymaga viseli a háború terheit”.

A Fehér Házhoz közelálló körökben Standley megállapításait nyugtalanító, kínos jelenségnek minősítették.

A brit hírközvetítő szolgálat washingtoni jelentése szerint kedden Sumner

Welles, az Egyesült Államok helyettes külügyminisztere Standley nyilatkozatával foglalkozva kijelentette, hogy a nagykövetei kormányra megkérdése nélkül nyilatkozott Moszkvában.

Sumner Welles megjegyezte, hogy táviratilag kérte Standley tengerenagyot, közölje megfigyeléseit, eddig azonban nem kapott tőle semmiféle választ.

Az északamerikai helyettes külügyminiszter azzal a megállapítással fejezte be nyilatkozatát, hogy

a szövetségesek egymás közötti megértésének csak a kölcsönös bizalom lehet az alapja; e nélkül a „megértés” mit sem ér.

„A Szovjet a második arcvonalat sürgeti, Amerika azonban másként határozott”

Amszterdam. (DNB.) Az Egyesült Államok és a Szovjetszövetség kapcsolatára vonatkozóan több északamerikai kormányfőúri véleményét nyilvánított az utóbbi napokban. Wendell Willkie a maga részéről szintén idősebbnek látta a nyilatkozást s a többi között a következőket mondta:

— A kormány egyik képviselője azt állította, hogy a háború után, bizonyos körülmények között csatlakozni fognak a Szovjetunióhoz. A kormány egy másik képviselője ugyanakkor célzást tett arra, hogy a Szovjet ma kétszínű játékot folytat velünk szemben.

— Egyik nyilatkozat sem helyénvaló, — hangsúlyozta Willkie, — mert az ily kiméltlen és meggondolatlan nyilatkozatok csak árthatnak azoknak a tárgyalásoknak, melyeket tervezünk s melyeket szükségesnek tartunk.

A továbbiakban Willkie utal arra, hogy

„a Szovjet a második európai arcvonal felállítását kérte, az északamerikai hatóságok azonban másként határozottak. Egyedül a történelem állapíthatja meg majd valamikor, kinek volt igaza”.

Szovjetországnak az az érzése, hogy egyedül hordozza a háború terheit. Ez igaz is, ami az emberáldozatot illeti és magától értetődő az is, hogy az orosz fiatal nemzedékük elvesztését sokkal értékesebb háborús hozzájárulásnak tekintik, mint az északamerikai anyagszállítmányokat. Mindazonáltal — mondotta Willkie — az Egyesült Államok joggal várhatják, hogy anyagi támogatásuk nagyobb elismerésre találjon Moszkvában, „mint ahogyan azt most fogadják”.

Uj rendszerű német bombázó gépeket vetettek harcra

Róma. A Piccolo című olasz lap London bombázásával kapcsolatban utal arra, hogy az angol fővárosban kellemtelen meglepetést kelthettek az új rendszerű német bombázó-gépek, melyek hat tonnányi bombarako-

mányt visznek magukkal s minden különösebb megerőltetés nélkül Newyorkig s onnan vissza is egyfolytában repülhetnek. Az új bombavetőik tömeges gyártása már folyamatban van, — írja a római lap.

Nehézségekbe ütközött az új török kormány megalakítása

LEGJELENTŐSEBBENK TARTJÁK AKFRESKEDÉLEMŰGYI TÁRCA VEZETÉSEBEN TÖRTÉNT VÁLTOZÁST

Ankara. (DNB.) Mint ismeretes, a demokratikus alkotmányos szokások értelmében lemondott török kormány eddigi elnökét, Saradzoglu miniszterelnököt bízta meg Ismet İnönü államfő az új kormány megalakításával. Saradzoglu új kormánya a fontosabb politikai tisztségek betöltése tekintetében nem jelent változást, mert a külügyminiszter, a belügyminiszter és a hadügyminiszter a helyén maradt.

A többi tárca vezetésében történt személyi változások a köztársasági-néppárt régióta sürgetett munkatervének megvalósulását jelzik. A kereskedelemügyi tárca vezetésében történt változás a legjelentősebb. Az eddigi kereskede-

lemügyi minisztertől annak idején sokat vártak, az 1942 év végén bekövetkezett külkereskedelmi zavarok azonban arra készítették Saradzoglut, hogy mással töltsék be ezt a fontos tisztséget. Gazdát cserélt a közellátásügyi és a közlekedésügyi tárca is.

A kormányban történt egyéb változások is tulymomó részben gazdasági vonatkozásúak.

Az új Saradzoglu-kormány összeállítására némi nehézségekbe ütközött. Erre vall az a körülmény is, hogy az előző kormányátalakítások alkalmával sokkal hamarabb terjesztették az államfő elé az új kormány tagjainak névsorát, mint most.

Még ezt jelentik ma

GANDHI SZABADONBOCSÁTÁSÁNAK FELTÉTELE. (Lisszabon). A News Chronicle című angol lap kalkulált tudósítójának jelentése alapján közli, hogy semmi jel nem mutat arra, hogy Gandhi és a kongresszusi párt többi vezetőjét a közeli hónapokban szabadon bocsátanák. Tévédnek azok a megfigyelők, akik Gandhi kiszabadulását jósolják. Garáht és társait csak egy esetben engednék szabadon: ha írásbeli ígéretet tesz arra vonatkozóan, hogy a munkabeszünetekben és a hajított többé nem ismétlődik meg Indiában. Ily ígéretre viszon Gandhi sohasem tesz hajlandó! — Államítja meg a News Chronicle. (Stefani)

GIRAUD ÁTALAKITJA A SZAKADÁR FRANCIAI VEZETŐSÉGET. (Párizs). A Havas-OFI francia hírgyűnkés mértékadó algiri forrásból származó hírt ismertet, mely szerint Giraud tábornok nagy változásokra tervez az északafrikai szakadár franciák vezetésében. Elsősorban Nogues és Bergeret tábornokok leváltásáról van szó. Nogues utódja valószínűleg Catroux tábornok lesz. (DNB)

AMERIKAI NŐK KÖTELEZŐ HADIIPARI MUNKASZOLGÁLTATA. (Stockholm). Roosevelt elnök több bizalmas munkatársa a múlt napokban titkos értekezletre ült össze a munkáshiánnyal kapcsolatban felmerült legsürgősebb kérdések megoldása érdekében. A többi között megvitatták a nők és férfiak kötelező hadiipari munkaszolgálatának ügyét is. (DNB)

ÖTÉVES TERV A HORVÁT MEZŐGAZDASÁG FEJLESZTÉSÉRE. (Zágráb). A horvát mezőgazdaság fejlesztésére öt éves tervet dolgoztak ki. A legsürgősebb teendőket már most elvégzik, a terv többi részének megvalósítására azonban csak a háború befejezése után kerül sor.

SZTALIN A FRONTON. (Róma). A Tribuna szófiai jelentése szerint Sztalin tiótkban eltávozott Moszkvából és valószínűleg a déli arcvonalakasszon tartózkodik. Ezt a hírt eredetileg Tiflisből jelentették. A szovjet orosz fővárosban titkolják Sztalin távollétét. (Ep.)

DIÁKSZTRAJK KAIRÓBAN. (Tanger). Kairó legnagyobb egyetemén, ahol a muzulmán főiskolai hallgatók végzik tanulmányaikat, tízezer diák nem jelent meg az előadásban. A diákok ilyenformán tüntetnek az igazságügyminiszter rendelete ellen, melyben megtiltotta a diákoknak a politizálást. A diák-sztrájk egy hétig tartott, a rendőrség több egyetemi hallgatót letartóztatott. Az igazságügyminiszternél diák-küldöttség jelent meg és követelte a letartóztatott főiskolai hallgatók szabadonbocsátását és a Szovjettel való kapcsolatok helyreállítására vonatkozó tervek eljöttését. (Stefani)

FELHŐSZAKADÁSOK ÉS HÓFUVA-SOK SPANYOLORSZÁGBAN. (Barcelona). A Földközi-tenger nyugati partvidékén nagyon rossz az időjárás. Spanyolország különböző vidékeiről érkezeti jelentések nagy felhőszakadásokról, helyenként hófúvásokról számolnak be. Barcelonában a kikötőnegyed több utcája víz alá került, a hajóforgalom szünetel. A folyók egyes helyeken kiléptek medrükből, a Franciországba vezető országot több kilométeres szakasszon víz alatt áll. Az északi vidékeken a hófúvás beemelte az utakat, a félméteres hó gátolja a forgalmat. (Stefani)

CORSO-MOZI, Arad

Feladások 3. 5. 7 és 9 órák

Második hete fut óriási sikerrel.

Ezren és ezren nézték már meg a film csodáját a

K é t á r v á t

Ne mulassa el senki, hogy meg ne nézze ALIDA VALLI felejthetetlenül gyönyörű és utólréhetlen a aktusát

A Déli Hirleap gazdasági és jogi figyelője

Adóemelés a gabonabeszolgáltatás elmulasztása eseti

Mint ismeretes, a múlt évben esélyes után a termés bizonyos részét az államnak kellett beszolgáltatni. A besolgáltatás elmulasztásáért a törvény szabadságvesztésbüntetést szab ki. A hivatalos lap 1942 december 29-i számában megjelent rendelet-törvény arra kötelezi a bíróságokat, hogy a pénzügyi hatóságokkal közöljék azoknak a nevét, akik ellen a gabonabeszolgáltatás elmulasztása miatt marasztaló ítéletet hoztak.

A pénzügyi hatóságok a bíróságok közlése alapján a földadó ösztörösét róják ki azok után a területek után, amelyek a be nem szolgáltatott gabona termelt. Az adóemelési intézkedés a bérlőkre is vonatkozik.

(dr. cs.)

Ismét ötszázalékos nemzetvédelmi illeték és felemelt fogyasztási adó terheli a kenyérmagvakat

Ismeretes, hogy a hivatalos lap 1942 december 6-i 287. számában megjelent 891. számú rendeleti-törvénnyel 4 százalékról 5 százalékra emelték a rendkívüli nemzetvédelmi illeték kulcsát. A hivatalos lapnak ugyaneben a számában napvilágot látott a 892. számú rendeleti-törvény is, amely 0,75 lejjel emelte a kenyérfeldolgozásra használatos búza-, rozs- és árpaliszra fizendő fogyasztási adót kilogrammonként.

Néhány héttel később, a január 1-i hivatalos lapban 1253. szám alatti minisztertanácsi naplót tették közzé. A minisztertanácsi napló kimondta, hogy a kenyérfeldolgozásra szolgáló búza-, rozs- és árpa, valamint az ezekből örült liszt adósvételére nem vonatkozik a rendkívüli nemzetvédelmi illeték és a fogyasztási adó emelése.

Most újabb minisztertanácsi naplóval, — amely a hivatalos lap március 2-i 51. számában 94. szám alatti jelent meg, — a liszt és kenyér árának már ismertetett módosítása nyomán egy intézkedek, hogy mivel az új árak az adóemelések benne vannak, az eddigi mentesség megszűnik. Ez másszóval azt jelenti, hogy ezután a búza, rozs és árpa, valamint ezek lisztjének adósvételét 4 százalékos helyett 5 százalékos nemzetvédelmi illeték és kilogrammonként 0,75 lejjel több fogyasztási adó terheli.

A lerakatokban, továbbá a nagykereskedők és kenyérgyárak raktárában található valamennyi lisztmennyiség március 12-ig bejelentendő az illetékes adóhivatalnál. Az illeték, illetve adókülönbözet kiegyenlítése hathavi részletben történik.

(Oe.)

Az iparpártolási törvény érvényének meghosszabbítása. Rendelet-törvénnyel az 1943 március 31-én lejárt iparpártolási törvény kedvezményeit újabb egy évvel 1944 március 31-ig meghosszabbították (M. O. 1943 III. 4., 128. számú rendeleti-törvény).

Az indulást jelző 1-es számot viseli új rovatunk. Cél szerüségi szempontok igényelték azt az újítást, amely lehetővé teszi, hogy a gazdasági és jogi természetű tájékoztató anyagot a hetenként egyszer megjelenő „Gazdasági és jogi figyelő” rovatunkban összegyűjtve és rendszerezve közölhessük. Így mindenki figyelemmel kísérheti a gazdasági élet eseményeit, a hivatalos rendelkezéseket; s a számozott lapokat megőrizve, bármikor utána nézhet a saját ügyét érintő törvényeknek és rendeleteknek.

Az egyes tárgykörök ismertetését szakemberek végzik. Az ő segítségükkel készül ez a rovat, amelynek figyelmét főképpen azokra a kérdésekre fog kiterjedni, amelyek kisiparosaink, mezőgazdáiink, kereskedőink s általában az anyagilag kevésbé tehetősek és így a tájékoztatásra inkább rászoruló kisembereink életét és foglalkozást érintik elsősorban.

Köztudomású, hogy sok nagyvállalat külön szervezet létesített a törvényes rendelkezések tanulmányozására és nyilvántartására s a különféle kimutatások és bejelentések elvégzésére. Jóval több azonban azoknak a száma, akik ezt nem tehetik meg. Magától adódott tehát a gondolat, hogy a „Gazdasági és jogi figyelő” megteremtjük és állandósítsuk.

Előre megjegyezzük, hogy e rovat nem lesz törvények és rendeletek száraz ismertetése, mert ezzel mítsen végeznék. Az elgondolásunk az, hogy érthető fogalmazásban, anélkül azonban, hogy ez a megkívánt szakszerűség és adatpontosság rovására menne, nyújtunk tájékoztatást, adjunk tanácsot és figyelmeztessünk a kötelezettségekre. Aztán gondolnunk kellett a háborús gazdaságkódás szövevényes voltára is. Ma mindenki szabatól — mondotta valaki. Kétségteljesen sok igazság van e megállapításban. Nem kell bővebben fejtegetnünk, milyen nehéz ma egy eligazolni a gazdasági élet korlátai között, hogy soha baj ne történjék. A biztos tájékozódást szeretnénk előmozdítani.

(P. J.)

Az ideai adókiivetések

I. közlemény

VISSZACSATOLÁSI ADÓ

A visszacsatolási adó kiivetési jegyzőkönyveinek kikészítése az adozatok részére megkezdődött. Az adókiivetés helytelenül történt ott, ahol a szupra-kvótát is hozzászámították az elemi adóhoz. A törvény értelmében ugyanis a kiivetés alapját az adótörvényben megjelölt hat elemi adó képezi, a hatodik adó nem gyanánt felsorolt pótdadó (szupra-kvóta) nem tartozik ide, mert ez a tárgyi adókon felül szedendő személyi adó. Az adótörvény 1. szakaszának és a visszacsatolási adó alkalmazásáról szóló szabályrendelet 7. szakasza második bekezdésének egybevetése világosan utal erre. A jegyzőkönyvek hibás megállapítása ellen az adókiivető a kézbesítéstől számított tíznapon belül fellebbezhet.

Uj helyzetet teremtett a visszacsatolási adó ügyében a pénzügyminisztériumnak január hónap végén kiadott utólagos intézkedése, amely különösen a kisiparosok és szabadfoglalkozásúak szerényebb jövedelmű rétegeit érinti. Ezeknek számára ugyanis a visszacsatolási adót életbe léptető rendeleti-törvényhez mellékelte táblázat 48.000 lej nyers jövedelmet jelölt meg oly határként, amelyen alól minczen adozási kötelezettség. Noha a visszacsatolási adó a többi kereseti ágánál a tiszta jövedelmet és nem a nyers jövedelmet határozta meg irányadóknak, senki sem vetett újat a szövegbeli elterítésre. Ezt már azért sem tette, mert a kisiparosok szerényebb jövedelemmel bíró rétegének megfelelő könyvek hiján a nyers jövedelem ki sem mutatható és ezek következtetés útján megállapított tiszta jövedelmük után fizetik az adót. Az utólag megjelent pénzügyminiszteri rendelet most számítási kulcsot közöl, amely szerint a kisiparosoknál a visszacsatolási adó alól mentes nyers jövedelem 48.000 lejes határa egy számítható ki, hogy a tiszta jövedelemhez egy harmad rész hozzáadandó. E szerint egy kisiparosnál csak a 36.000 lej tiszta jövedelem felel meg az adó alól mentes 48.000 lej nyers jövedelemnek, amelyet január 18-ig nem kellett bejelenteni. Szabadfoglalkozásuaknál és a nem kereskedelmi természetű jövedelmi forrásoknál a minisztérium elrendelte, hogy a tiszta jövedelemnek ennek fele kell hozzáadni, hogy a nyers jövedelem megállapítható legyen. Tehát egy szabadfoglalkozású adókiivető, akinek az 1941—42. pénzügyi évben 32.000 lej tiszta jövedelme volt, még mentes a visszacsatolási adó alól, mert nyers jövedelme 48.000 lej összegben állapítandó meg.

Sajnos, a miniszteri rendelet egy héttel később látott napvilágot mint annak a határidőnek a lejártja, amelyen belül a visszacsatolási adó fizetésére kötelezett adóalanyoknak nyilatkozatot kellett benyújtaniuk a kinttartóhoz. A nyilatkozat közzétételének benyújtása kétszeres adó megállapításával jár. Ez a körülmény tehát igen sok kisiparost és éppen a legszerényebb viszonyok között élő szabadfoglalkozású személyt hozott abba a helyzetbe, hogy már az utasítás megjelenése napján hibáján kívül mulasztást követett el.

Megjelent ugyan később egy újabb miniszteri rendelet, amely megengedte a nyilatkozatok későbbi benyújtását, amennyiben a kinttartó közeg meg nem állapította meg a mulasztás tényét. Ez a rendelet azonban tíz százalékkal emeli a fizetendő adót s még azzal súlyosítja, hogy a nyilatkozat benyújtásától számított harminc napon belül a teljes összeget az illető adóalanyknak ki is kell fizetnie, mert máskülönben az adó kétszerese válik esedékessé. Ezzel szemben mindazok akik január 18-ig nyilatkozatukat benyújtották, hathavi részletben törleszthetik visszacsatolási adójukat.

Mint értesülünk, a timișoarei-temesvári Kereskedők Egyesülete a pénzügyi kormánytól még február hónap első napjaiban annak engedélyezését kérte, hogy azok a kisiparosok és szabadfoglalkozású egyének, akik önhibájukon kívül törvényes meghatározás hiányában elmulasztották a határidőt, a tiszta jövedelmük felétől és szintén hathavi részletben fizethessék a visszacsatolási adót. A beadványra válasz még nem érkezett. (.)

(Folytatjuk).

Április elsejéig be kell vezetni az egységes ellenőrző regisztert

A pénzügyminisztérium részéről arra figyelmeztetik a vállalatokat, hogy az egységes ellenőrző könyvek bevezetésének utolsó határidőjét április elsejében állapították meg. A határidőt már nem hosszabbítják meg. Az egységes ellenőrző regiszter minden bejegyzett ipari és kereskedelmi vállalat számára kötelező, valamint azokra a iparosokra is, akik ötnél több alkalmazottat foglalkoztatnak.

—

A nyersbőr-készletek felosztása

Az iparügyi, kereskedelmi és bányai ügyi államtitkárság egyik legutóbb kiadott rendelete kimondja, hogy az 1943 január 1. után gyűjtött 16 kilogrammnál súlyosabb nyers marhabőr mennyiségnek 80 százaléka és a 16 kilogrammnál könnyebb mennyiség 20 százaléka a hadsereg rendelkezésére áll. A polgári szükségletre maradó mennyiség 65 százalékat lábbeli készítésére és javítására, 35 százaléka pedig ipari és műszaki célokra előállítására fordítják. A timárok nem kapnak 16 kilogrammnál súlyosabb nyers marhabőr feldolgozásra. A gyűjtött bivalybőrből a timárok részére bocskor készítésére 2 vagont szánnak havonta, a többi a gyáraknak osztják ki. A nyers sertésbőr felét bocskorkészítésre a timároknak utalják ki, míg a 16- és kecskebőrből erre a célra 20 százalékos fordítanak. A 16 kilogrammnál könnyebb nyers marhabőr teljes egészében a gyárakat illeti (M. O. 1943 III. 4., 157.769 számú rendelet).

Határidő napló

MÁRCIUS 12:

A felemelt rendkívüli nemzetvédelmi illeték és fogyasztási adó megállapítása végett a március 1-én éjjel 12 órakor volt kenyérfeldolgozó-készletek bejelentése. Az illeték- és adókülönbözet hathavi részletben fizetendő.

MÁRCIUS 11:

Kivitelécek havi tájékoztató lapjának (Buletin informativ) beküldése a nemzetgazdasági minisztérium kivitelszervezési és előmozdítási osztályának (Ministerul Economiei Nationale, Directiunea Organizarii si Menturarii Exportului).

MÁRCIUS 15:

Cinógyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig fűtelesek ejuttatni jelentésüket az előző látszó készletéről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályának.

A gyapjú beszállításának határidője. A nehézbiznisz kiszolgáltatására szóló jegyek életbe lépnek.

Az 1943—44. pénzügyi évre az adóalanyok eddig a napig nyújtandók be.

MÁRCIUS 19:

Sodró és mercurizáló, valamint gőzfűtő berendezéssel felszerelt cernagyárak részére kitűzött határidő a működési engedély iránti kérelem benyújtására az iparügyi, kereskedelmi és bányai ügyi államtitkárságnak.

Azok a cernagyárak, amelyek nem felelnek meg a hadfelszerelési és haditermelési minisztériumnak a hivatalos lap március 1-i számában közzétett feltételeinek, eddig a napig kötelesek fonal-készletüket bejelenteni az iparügyi, kereskedelmi és bányai ügyi államtitkárságnak.

DANTE
 Új telefon 52-79
 Timișoara-Temesvár, Bul. Caro 5. szám (Mária-szobor mellett)
Könyv-antikvárium és korszerű kölesönyvnyvtár

TELEFON 20-10 **FORUM, ARAD** TELEFON 20-10
 Ma minden időt legutóbbi történelmi filmje. Olyan film, amely nagyobb mint a „ROMEO és JULIA” és érdekesebb, mint a „VASKORONA” volt.
GORGONA
 A főszerepben MAR ELLA LOTTI, ROSSANO BRAZZI, 53. sz. hird. Előadók 3, 5, 7 és 9 órakor. A nagy érdeklődés miatt ajánlatos a jegyeket előre gondoskodni.

„Rádió-író műhely”
 Rossz készülékét szavatolás mellett javítjuk. Rádió-lámpait (csöveit) megmérjük. Rádió-műhely: Timișoara-Temesvár IV., Bulev. Berthelot 7
 Telefon 45-25, pince-műhely
 Az új Notre Dame-zárda mellett

Mit kell tudni a nyersbőr és faggyu beszoigaltatasarol

A mai haborus gazdalkodásban igen fontos szerepet játszik a nyersbőr és a faggyu, amelynek beszoigaltatasat külön törvény szabalyozza. Az alábbiakban röviden ismertetjük a hivatalos lap 1942 december 22-i 300. számában megjelent törvény általánosabb érdekű intézkedéseit.

A marhák, bivalyok, lovak, disznók és kecskék levágása utáni második napon a lenyuzóti bőr, valamint a faggyu beszoigaltatandó az országos borközpontnak (ORAP). A juh levágóit állatok bőre és faggyuja a legközelebbi gyűjtőhelyen, a levágástól számított 10 napon belül szoligaltatandó be. Ugyancsak 10 napon belül szoligaltatandó be az elhullott állatok bőre is. A 100 kilogrammnál nehezebb disznók, valamint az elhullott állatok bőrének lenyuzása kötelező, kivéve a ragályos betegségben elhullott állatot. A beszoigaltatott bőroket és faggyut a gyűjtőhely a megállapított hivatalos áron veszi át. A mészárosok és gyűjtők, valamint az átadás pillanatáig a levágóit állatok tulajdonosai felelősek a nyersbőr és faggyu megfelelő állapotban való megőrzéséért.

Az összegyűjtött nyersbőroket a borközpont osztja ki feldolgozásra a börgyáraknak és tímárműhelyeknek. Ezek külön nyilvántartó könyvet vezetnek s abba bejegyzik a katonát, valamint a polgári cebra való feldolgozásra kapott bőroket. Külön kell beírni a feldolgozott és kiadott bőroket is. A nyilvántartásban mind az átvételt, mind a már feldolgozott bőroknél feljuttatandó a bőroök száma, sulya és fajtajá. A nyilvántartási könyvet a kereskedelmi és iparkamara láttaozza.

Nyers, szárított és sózott bőr, valamint faggyu vonaton vagy szekéren, vagy bármilyen más módon csak a borközponttól, illetve megbízottaitól kiállított szállítási igazolvánnyal szállítható. A börgyárakban és tímárműhelyekben feldolgozott félgyártmányok a borközpont rendelkezésének megfelelően szoligaltatandók ki a borkereskedéseknél, cipőgyáraknak és cipészeknek.

A törvény rendelkezései ellen vétőket elsősorban a szabotázstörvény szigorúan sújtják. A törvény még külön pénzbírságot állapít meg azok ellen, akik szándékosan, károsan befolyásolják a nyersbőroök minőségét, növelik ezeknek vagy a faggyunak sulyát, meg-

akadályozzák, vagy megnehezítik a bőroök átadását, gyűjtését és szétosztását, nem gondozzák megfelelően az átvétel birtokukban hagyott bőroket, szállítási igazolvány nélkül szállítják azokat, nem adják át határidőre, vagy bármilyen más módon kionyják a törvény rendelkezése alól.

A pénzbírságot az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárság rója ki. A határozat ellen a kézbesítéstől számított 10 napon belül lehet fellebbezni. A fellebbezés az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkársághoz nyújtandó be. (Subsecretariatul de Stat al Industriei, Comerului și Minelor, București.) Az államtitkárság a fellebbezés leírgyálás végezt a törvényszék elé terjeszti. A törvényszék ítéleire ellen a kihirdetésétől számított 10 napon belül felülvizsgálati kéresek van helye.

A törvény külön büntető intézkedéseket tartalmaz a rendelkezései ellen vétő börgyárak, tímárok és mészárosok ellen. E megorló intézkedések során az államtitkárság csökkentheti a tímároknak feldolgozásra kiadott nyersbőrmennyiségét, a mészárosokat pedig 1-6 hónapi időre eltilthatja a vágástól.

Szabotázstörvényt követik el, s így 5-25 évi kényszermunkával büntethetőek azok a börgyárosok és tímárok, akik a törvény rendelkezései alól kivont bőroket, valamint faggyut vesznek át feldolgozásra. Ugyanígy büntetik azokat a cipészeket, bőr- és cipőkereskedőket, valamint általában mindazokat, akik titokban vesznek vagy adnak el bőroket vagy félkészgyártmányokat. Ugyanígy megítélés alá esnek azok is, akik a borközponttól kapott bőroket nem a kiadott rendelkezések szerint használják fel, vagy azoknak más rendelkezést adnak.

Tiltott üzlekedés vétségét követik el s ennek következtében 1 hónaptól 5 évig terjedő munkafatörba való utalással büntetik azokat, akik a bőroket, faggyut és bőrárakat a hivatalosan megállapított árnál drágábban adják el, vagy veszik.

Szabotázstörvényt követik el azok, akik a hatóságok kívánására nem szoligaltatják be a kért adatokat, vagy a valóságnak nem megfelelő adatokat terjesztenek be és általában kionyják magukat az ellenőrzés alól.

Dr. Csákány Béla

HIREK

A Deli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: I. Piata Bratianu 3. Tel: kiadóhivatal 28-10, szerkesztőség 50-73. Aradon előfizetések, hirdetések és reklámokéek Beclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 4. Telefoa: 17-11.

Szokrak

Nietzsche írja: Aki mélynek tudja magát, világságra jöreszkik. Aki a tömeg előtt akar mélynek látszani, homályra törekszik, mert a tömeg minden mélynek tart, aminek nem látja az alapját: a tömeg roppant félték s nem szívesen ugrik vízbe.

A gondolatok érzéseink árnyékai — mindig sötétebbek, üresebbek, egyszerűbbek, mint érzéseink.

Ha az ember egyedül él, nem beszél hangosan, nem is ír hangosan: mert fél az öblös visszhangtól, az Ekho nimfa bírálatától. Minden hang más kép hangzik a magányban.

Az volna a legelső zenész, aki csak a legmélyebb boldogság szomorúságát ismerne és semmi egyéb szomorúságot: ilyen zenész eddig nem volt.

Inkább lojjanak meg, semhogy mádrisjeztőlkel vegyem körül magam — ez az izésem. És ez minden körülmények között csak izézés dolga, semmi egyéb!

— Csak hasonlók dícsérnek bennünket!

— Ugy van! És aki téged dícsér, ezt mondja neked: te olyan vagy, mint én.

ELŐFIZETŐNKREZ! Felhívjuk határolkos előfizetőinket, hogy tartozásukat e hó 20-ig rendezzék, mert ellenkező esetben a lap további kiadását beszüntetjük. Ezt anná is inkább kénytelenek vagyunk megemlíteni, mert jelentkező új előfizetőket ugyanis csak korlátolt számban vehetünk fel.

— Urvacsoarozás Alba Iulia-Gyulafehérvárott. (Saj. tud.) Az albainiuli-gyulafehérvári belvárosi református templomban március 14-én Régeni István lelkész ígét hirdet és urvacsoarát oszt. Március 21-én ugyanott az isteniszteletet Szenes Károly levita-tanító végzi. Régeni István lelkész március 21-én az Ighin-magyarigeni templomban hirdet ígét és oszt urvacsoarát.

— A nemzeti szövetkezeti intézet új kamaúfába. (București.) A nemzeti szövetkezeti intézet igazgatótanácsa megállapította az 1943. évben fizetendő kamatok nagyságát. E szerint a tagszövetkezetnek a látra szóló betétekre 3 százalékos, a legalább hat hónapi felmondásra szóló betétekre 4 százalékos kamatot fizet évenként. Magánszemélyek látra szóló betéteikre 2 százalékos, legalább hat hónapi felmondásra szóló betétekre pedig 3 százalékos kamatot kapnak.

— Olasz zenei előadás. Március 11-én, csütörtöktől este fél 7 órai kezdettel — az Olasz Kulturintézet zenei ismeretterjesztő előadás-sorozata keretében — a timisoara-temesvári kereskedelmi liceum nagytermében Gyulescu Cornel lelkész tart előadást az olasz énekművészet, nevezetesen a „Belcanto” legjelesebb képviselőiről, Közreműködik a helybeli Román Opera több művésze. Az előadásra a belpés ingyenes.

ARO, Arad Telefon 24-45

Ma bemutató.

Csütörtöktől VIVIANE ROMANCE az első számú francia filmszallag legjobb filmje

Egy nő az éjtszakában

— Az állami pénzverő ezüstöt vásárol. (București.) Az állami pénzverde közli, hogy bármilyen mennyiségű finom ezüstöt, valamint román és külföldi ezüstpénzt vásárol. Az eladási ajánlatok közvetlenül a pénzverde címére kiüldendők (București, Str. Fabrica de chibrituri 30. szám).

— Toscanini idegösszeroppanást szenvedett. Toscanini Arturo, a világhírű olasz karmester, Philadelphában egy hangverseny vezénylése közben idegösszeroppanást szenvedett. A hetvenöt éves Toscanini hosszabb pihenésre szorult.

— Finn kulturális küldöttség Budapestre. (Budapest.) Szerdán a magyar kultuszminiszter meghívására tudósokból, írókból, művészekből és a közelet több számottevő személyiségéből álló finn küldöttség érkezett Budapestre. A vendégek egy hétig maradnak Magyarországon és nemcsak Budapestet, hanem a többi magyar egyetemi várost is megtekintik.

(*) Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik drága szülleink temetésén résztvettek vagy másbent igyekeztek részvétüknek kifejezést adni, ezuton mondunk hálás köszönetet. A Zduth-és Funke-család.

— Visszanémetesített családnev. (București.) A hivatalos lap március 8-i 56. száma igazságügyminiszteri határozat közöl, amely megengedi, hogy Kovács Imre, Timisoara-Temesvár, Matei Basarab-utca 17. szám alatti lakos családnevét Schmidt-re visszanémetesítse.

— Előadás Nagy Frigyesről. (Budapest.) A magyar-német társaság ülésén Prayer dr., a budapesti német tudományos intézet igazgatója nagy hallgatóság előtt érdekes előadást tartott Nagy Frigyes életéről és jelentőségéről.

— Halálozás. Alba Iulia-Gyulafehérvárott meghalt Blank Albert, a Schenker szállítási vállalat főtisztviselője. Temetése, melyen az egyházi szertartást Kászonyi Alajos dr. főesperes végzie, nagy részvét mellett menj vége.

— Balára ítélték a halottfosztogató sirsásót. A síkuni-nagyszabeni városi temető Oana I. Stefan nevű sirsásója a temető egyik örével együtt a mult év őszén éjnek idején kihantolta a sírból Rocneanu Alexe nyugalmazott tanár holttestét és elrabolta a halott minden ruháját. A ruhákat utóbb a sirsásó lakásán megtalálták. Oana Stefan nem tartóztathatták le, mert megszökött. Csak néhány sor írást hagyott hátra és bejelentette, hogy megöli magát. Mág sem tudják, hol tartózkodik. A hadbírószág most az eltiltás írását távollétében elisétőtés idején elkövetett rablás címén halálra ítélté. Fársát, a temetőről 10 évi feygházra ítélték.

Egy deris pere

— Drágám — sóhajt az asszonyka — el tudod képzeln, milyen rémes életük lehet a milliómosoknak? Folytonosan fenyegető leveleket kapnak, hogy valami borzalmas dolog történik velük, ha nem küldenek azonnal pénzt a levélíróknak.

— Ehhez, szivesckém, — feleli a férj, — nem is kell gazdagnak lenni. Magam is gyakran kapok ilyenfajta leveleket.

Az ismeri énektanárt amunka idézték a bíróság elé.

A tárgyalás kezdete előtt odalépett a bíróság:

— Már volt szerencsém a bíró urral találkozni...

— Igen? Nem emlékszem.

— Énekorákat adtam a kedves leányknak — magyarázta a tanu.

A bíró összeráncolta homlokát:

— Két évi feygház.

Kérdezz — mi felelünk

Ebben a rovatban közérdekű gazdasági és jogi kérdésre válaszolunk olvasóinknak. Kérjük, hogy a szerkesztőséghez intézett teljes névalírással és pontos címmel ellátott leveleken tüntessék fel, hogy a „Kérdezz — mi felelünk” rovatban várnak választ hezzánk intézett kérdéseikre.

F. I. Beius-Belényes. Mint azt megirtuk, a pénzügyminiszterium a részvénytársaságok részére megállapított március 15-i határidőt az 1943-44. pénzügyi évre szóó adóvallomások benyújtására, valamennyi adófizető részére meghosszabbította.

K Béla Timisoara-Temesvár. A visszacsatolási adó létesítéséről szóló 1942 november 8-i rendeltetörvény valóban intézkedett arról, hogy a fizetéseképtelen személyek adóját elengedjék. Az ilyen kérvények benyújtásának határideje azonban, — amelyet egyezben meghosszabbítottak, — január 31-én már lejárt.

M. L. Brasov-Brassó. Valószínűleg elkezdte a figyelmét az erre vonatkozóan megjelent hírlapok, az árkormánybiztosságának a bucaresti lapokban közölt, az ipari vállalatok tisztviselőinek legmagasabb és legata-

esonyabb fizetéséről szóló rendelete, mint egy nappal később maga a kormánybiztosság hangoztatta, egyelőre csak tervezet s mint ilyen most tanulmányozzák. Ha változatlanul léptetik életbe, akkor önnek — tekintve, hogy Brasov-Brassó eeben a tekintetben Bucurestivel egyenlő elbírálás alá esik — legkevesebb 18.000 lej fizetés jár havonta.

L. L. Albainiuli-Gyulafehérvár. A visszacsatolási kölcsön huzásainak eredményjegyzéke sajnos, nem áll rendelkezésünkre. Sziveskedjék az albainiuli-gyulafehérvári pénzügyigazgatósághoz, esetleg a nemzeti bank ottani fiókjához fordulni.

P. J. Lugoj-Lugos. Ezt nem tudhatjuk előre. A multból ítéle előrelátható, hogy a labberszerződések ismét meghosszabbítják. Edőig a hadirokkantak nem élveztek külön kedvezményt.

K. B. Aiud-Nagynyed. Az országos árkormánybiztosság hivatalos elnevezése: Comisaratul General al Preturior, Ministerul Economiei Nationale, București. Az alkalmazottak fizetésének emelésére irányuló kérelem ide kiüldendő. Az előzetes jóváhagyás kötelezettsége január 1-én lépett életbe.

A. K. Turda-Torda. A félfizetést köteles folyósítani alkalmazottjának függetlenül ennek szolgálati idejétől. Erre nézve tételes rendelkezés létezik: az 1941-2667. számú rendeltetörvény 26. szakasza ezt határozottan kimondja. Persze ez csak akkor helytálló, ha őnél több alkalmazottja van.

(Oe.)

Modell-kalapot, kalap-kellékeket és tompok nagy raktára

SALON PARIS

Timisoara-Temesvár II., 3 August-u. 23.

Kihallgatások a helyettes miniszterelnöknél. (București). Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök kihallgatáson fogadta Killinger Manfred báró bucurești német, Renato Bova Scoppa olasz, Eduard Pallin finn, Branko Benzon horvát és Galánthai Nagy László magyar követet, továbbá Gerhard Stelzer német követségi tanácsost.

BOLGÁR NŐK SZERÉNYSÉGI SZÖVETSÉGE. (Szófia). Szófiában megalkították a bolgár nők szerényeségi szövetségét. A szövetség tagjai kötelezték magukat, hogy lemondanak minden féltésről és beírják a legszerényebb öltözködéssel. A bolgár nők ezzel is hazájuk érdekeit kívánják szolgálni.

Nagybőjtői ájtatosságok Alba Iulii Gyulafehérvárott. (Saj. tud.) Az alba iulii-gyulafehérvári főplébánia a nagybőjtői ájtatosságok sorrendjét a következőképpen állapította meg: Minden szerdán délután hat órakor szentbeszéd az irtalmas nővérek templomban, minden pénteken délután öt órakor keresztúti ájtatosság a ferencrendi templomban és minden vasárnap délután három órakor szentbeszéd a székesegyházban.

Légvédelmi összejárás Aradon. Megírta a D. H., hogy február 28-án megkezdődött Aradváros lakosságának légvédelmi összejárása. Az összejárás hét végéig befejeződik és március 15-től kezdődőleg hat napon át a kívánt nyilatkozat megtétele céljából a légvédelmi hivatalban (városháza, 98. sz. szoba) a hivatalos órák alatt kötelesek jelentkezni mindazok, akiket a munkálatok végző bizottságok nem találtak lakásukon.

KÖNNYFAKASZTÓ GÁZ — FŐZÉSRE

A kopenhagai gázművek mérnökeit már régóta foglalkoztatta az a kérdés, hogy a majdnem szagtalan világítógázt miképpen lehetne könnyűen felismerhetővé tenni. Miután az új, hazai nyersanyagokból előállított gáz nagyobb széndioxid tartalmánál fogva sokkal mérgeesebb, a kérdés újból időszerűvé vált és most az az ötlet merült fel, hogy a költséges mérgetlenítő berendezések építése helyett sokkal célravezetőbb lenne a gázt könnyűfakasztó gázzal keverni, mely az egészségre különben nem ártalmas és a gázólmást mégis nyomokban elárulná. (MN).

„Pro Ecclesia et Pontifice.” E magas kiűntetés a fekete gyémántok hazájának egy fáradhatatlan, becsület emberét, Dékány Imre petrosani-petrozsényi építész egyházzongnokot érte, aki 24 éve végzi önzetlenül felelősségteljes munkáját Istenéért és egyházáért. Büszkeség jött el minden szívet, amikor Rill Albert esperes-plébános február 28-án a szent mise alatt felolvasta Márton Áron püspök levelét és meleg szavak keretében átnyújtotta a pápai érdemkeresztet. Fokozta az örömet, hogy a Zsil völgyében Dékány Imre az első ember, aki birtokosa a kiűntetésnek. Az utána következő disztyulésnak az egyháztanács és az egyesületek fejezték ki szerencsés kívánataikat az ünnepelnek, aki meghatottan mondott köszönetet az egybegyűlteknél.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen drága gyermekünk, testvérünk, rokonunk, Sálánky Erzsébet, temetésén résztvettek, ravatalára virágot hoztak, ezért mondunk halás köszönetet. A gyászoló család.

Almazna-minimum. A párisi koldusok gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a mai nehéz megélhetési viszonyokra való tekintettel az almazna legkisebb összege egy frank legyen. Kimondták, hogy ozzentul énézetes párisi koldus egy franknál kisebb almaznsát nem fogadhat el.

Ügyeletes gyógyszerárak. Csütörtök, március 11. Timisoara-Temesvár: Biváros: Cötz (Bratianu-tér), Gyárváros: Maszajtás (Badea Cartan-tér 8), Erzsébetváros: Farga (Ciprian Porumbescu-utca 1), Józsefváros: Pildner—Steinburg (Dragalina-tér és Bratianu-utca sark), Mehala: Chircavau Fratelia-Ujkisoda: Panait. Freidorf Szabadfalu: Eremit. — Arad: Janka (a betegséglejzével szemben) és Bitta (Avram Iancu-tér).

Ujabb korlátozásokat léptettek életbe Németországban a polgári mozgósítás keretében

A VASUTAT CSAK SZOLGALATI ÉRDEKBŐL LEHET IGÉNYBE VENNI. EGYSZERÜBBÉ TESZIK A JOGSZOLGALTATÁST

Berlin. A németországi általános polgári mozgósítás keretében újabb intézkedéseket léptettek életbe. Az intézkedések a vasutak és szállodák igénybe vételének, a ruhák készítésének, végül a fényképészeti cikkek árusításának korlátozásáról szólnak.

A most kiadott rendelkezés kimondja, hogy a vasutat családi szolgálati érdekből és hivatásbeli okokból lehet igénybe venni. Az utazók legfeljebb három napig tartózkodhatnak a szállodákban.

A szabóiparban keresztülített korlátozás szerint a javítási munka megelőzi az új ruha csináltatását. Május 15-ig egyáltalában nem készíthetnek a szabók új ruhát, hogy ez alatt a javításokat elvégezhesék.

Fényképészeti cikkek kizárólag hivatalos fényképészek kaphatnak engedélyezett célokra.

A SZÜKSÉGTELLEN PÖRÖSKÖDÉS ELLEN

Az általános polgári mozgósítással kapcsolatban a német jogászság lapja rámutat arra, hogy a jogszolgáltatást a háborúra való tekintettel még egyszerűbbé kell tenni.

Kívánatos, hogy csak kivételesen fontos és elkerülhetetlen esetben vegyenek igénybe bírói jogorvoslatot. Hangsúlyozza a lap, hogy a jövőben még fontosabb szerepe lesz az egyesbíróknak, végül felhívással fordul a közönséghez, kérve, hogy lehetőség szerint tartózkodjék a szükségtelen pörösködéstől.

A japánok átkeltek a Jangcsén és több várost elfoglaltak

Amszterdam. (DNB). A brit hírközvetítő szolgálat ismertette a csungkingi hadijelentést, mely beismeri, hogy a japán csapatok kikényszerítették az átkelést a Jangse-kiang folyón és annak déli partján kedden reggel négy várost elfoglaltak.

Tokió. (Rador). A Domei japán hírközvetítő ügynökség hivatalos jelentést ismertett, mely szerint a japán csapatok Csungkingtól északra, Honan és Hupe tartományok határára elfoglalták Csian-hano fontos támaszpontot.

Egy másik nagy hadászati fontossága támaszpont elfoglalása már csak idő kérdése.

Uj érdemrend. (Rador). A hivatalos lap március 10-i száma redelettörvényt közöl, amellyel „Medalia rasplata muncii românești” elnevezéssel érdemrendet létesítettek. Az érdemrendet munkások kaphják.

Feliratos táblákkal kell felhívni a figyelmet az óvóhelyre. Timisoara-Temesvár város légórtalmi hivatala a háztulajdonosokat és bérlőket arra kötelezi, hogy öt napon belül, vagyis március 16-ig feliratos táblákon jelezzék az ingatlanban lévő óvóhelyeit. Az „Adapost” felirattal ellátott táblákat az utcai részen, az épület mindkét sarkán fel kell helyezni, az óvóhelyre való utat pedig nyílak jelezzék. A felesleges lómat el kell távolítani az óvóhelyről, melyet megfelelő módon fel kell szerelni. Azokat, akik a légórtalmi hivatal elrendeléseinek nem tesznek eleget, megbüntetik, az óvóhelyek megfelelő jelzését pedig a város kényszeríti el, az illető háztulajdonosok terhére.

Ülést tartott az olasz ellátási kormánybizottság. Róma (Rador). Az ellátás összeegyeztetésére, az élelmiszekek elosztására és az árak megállapítására alakult miniszterközi bizottság Mussolini elnökletével ülést tartott. A bizottság megvizsgálta a bányák termelésének helyzetét. A bizottság hozzájárult egyes termékek zárolásához, valamint ahhoz, hogy az állam beavatkozzék a kén, ólom, horgany, mangán, bauxit és pirit termelésébe.

Anaétalan mór a rendőroket is besorozták. Bern. (Stefani). Angliában bizonyos aggodalmat keltett a katonai sorozások nagyarányú fokozása. Sok rendőrt is besoroztak, hányukat nem pótolták másokkal. A tengerészek újabb sorozásából a senger-előjáró-háború erősödésére következtetnek.

Véttanu misszionáriusok boldoggá avatása. XII. Pius pápa hozzájárult, hogy az a negyven római katolikus misszionárius, aki az 1900 évi kínai boxerláadás alkalmával vértanuhalt, halt, a boldogok sorába kerüljen. Boldoggá avatásuk március 29-én történik meg a pápa jelenlétében nagy ünnepek között.

A Gibraltárban visszatartott portugál hajó viszentagságos utja. (Lisszabon). A Nyassa nevű portugál hajót Dél-Amerikából való visszatérteben a lisszaboni kikötő közelében két angol órhajó megállította. Az utasok elbeszélése szerint a javarészen portugál és spanyol utasokat az angolok kihallgatták és csomagjukat össze-vissza turkálták. Állítólag gyanús iratokot kerestek. A kutatás azonban nem járt eredményre.

Telegészo miatt öngyilkosságot követett el. Weinberger Ferenc 67 éves frateritai-ujkissoda lakos felakasztotta magát és meghalt. Megállapították, hogy betegsége készítette végreies tetteire.

Stockholmban felavatták a magyar kulturintézet székházát. A svéd fővárosban felavatták a magyar kulturintézet székházát. Az ünnepségen jelen volt a svéd kultuszminiszter, a stockholmi egyetem rektora, a svéd—magyar társaság elnöke, számos tudós, író és művész, valamint a magyar kolónia sok tagja. Az ünnepi beszédet Komáromi-Matuska Péter magyar követ mondotta. Végül a vendégek megtekintették az épület egyik szárnyában elhelyezett magyar népművészeti kiállítást, amely nagy tetszést aratott.

Megsértették a Vatikán diplomatáinak jogait a Közelkeleten

A n k a r a. (Stefani) Beyruthból származó értesülés közli, hogy a közelkeleti egyházi hatóságok tiltakoztak Londonban amiatt, hogy a Vatikán Szíriába, Palesztinába és Egyiptomba küldött diplomáciai futárainak csomagjait az angol hatóságok kinyitották s ezzel megsértették a nemzetközi jogot.

Védekezzünk a kiütéses tifusz ellen!

Timisoara-Temesvár. A timisoarai-temesvári városi főorvosi hivatal közleményt adott ki és abban megállapítja, hogy a Pruton túlról hazaérkezők tetűt hoznak magukkal és ezzel együtt a kiütéses tifusz veszedelmét, melynek a tetű a terjesztője. A visszatérők megérkezésük idején teljes egészségnek örvendhetnek, a tetvek okozta fertőzés után két-három héttel azonban kitűrik rajtuk a súlyos betegség. Amnyit jelent ez — állapítja meg továbbá a főorvos közleménye — hogy fertőzött emberek napokig járnak-kelek embertársaik között. Tudni-való az is, hogy Timisoara-Temesvárótt és környékén számos katoná, aki a harctérről visszatért, néhány nap múlva kiütéses tifuszban megbetegedett. A főorvos közleménye figyelemztet arra, hogy a vonaton, valamint a villamoson való tolongás közepe te is juihat az ember tetűhöz. Ajánlatos ezért, hogy mindenki lehetőleg kerülje a tolongást. Aki utról tér haza — elsősorban a Pruton túlról érkezők — odahaza azonnal vesse le a szegye félre a ruháját és fehéreműtjét és fűrdjék, vagy mosakodjék meg tökéletesen. A fehéreműt ki kell főzni, a ruhát pedig alaposan megvizsgálni, nincs-e benne tetű s aztán forrón le kell vasalni. Szegények számára a járványkórházzal kapcsolatos fürdő minden szerdán rendelkezésre áll a fertőtlenítés céljára. Az elterve-sedett emberek naponta 10 óra körül jelentkezhének a kerületi tisztiorvosnál, aki aztán felvilágosítással szolgál, a szegényeket pedig szappanhoz és tetvek ellen való lóolaj- és olajkeverékhez juttatja. Az egészségügyi közegek megkeresik azokat a családokat, amelyek el vannak tetvesedve, ajtójukra pedig, a szomszédok figyelmeztetésére jeleket alkalmazzanak. Jelzésként a „P” betű (puduchi) szolgál. Szükség esetén azokat, akik a tisztálkodást nem végzik el, hatóságai fedeztetel viszik a fertőtlenítő fürdőbe. A főorvos közleménye végül felszólít mindenkit, hogy a köz érdekekben jelentse be azokat, akik el vannak tetvesedve, valamint jelentse a hatóságoknak, ha csavargók vagy vándorainyok tűnnek fel.

Üzenet Brasov-Brassóba

Mielőtt házat, telket venne, eladna, vagy cserélné, forduljon bizalommal a Viscoei vezetés alatt álló „DUNAREA” ingatlanforgalmi irodához, Braşov-Brassó, Sft. Ioan-utca 4. szám, irodai telefon 13-36, lakás 15-98, az iroda minden adóstételre vonatkozó felvilágosítást megad.

Penzügyi nehézségek Ausztráliában. (Stefani) Melbourneból jelentik, hogy a penzügyi helyzetre való tekintettel az ausztráliai bormány volt millió font sterling értékben kénytelen volt harmadszor is kölcsönkötvényeket kibocsájtani.

Meghalt a pestisbacillus felfedezője. (Páris.) Versin dr., a pestisbacillus felfedezője, aki annak idején Pasteur munkatársa volt, a kokinkinai Nahtrangban meghalt. Versin dr. évek óta vezetője volt a Nahtrang Pasteur-intézetnek.

A polgári lakosság vesztesége Saint Nazaire városában. (Stefani) A Saint Nazaire francia kikötőváros ellen intézett legutóbbi angol bombatámadásnak a polgári lakosság köréből több áldozata volt. Lddig hammmertrom halottat és harminc súlyos sebesültet emeltek ki a romok alól.

Mozik csütörtöki műsora. Timisoara-Temesvár: Apollo: Hat nap szabadság, Cséptel: A sers Corso: Egéből potyant az ezerecske, Thalia: Szerelmi komédia. — Arad: Aro: Nő az éjtszakában, Corso: A két árva, Férum: Gorgona, Uránia: A torreador szereleme.

URANIA nagyhatású filmek színbáza TELEFON 12-32
Előadások 3, 5, 7, 9 órakor
Mindenkinek látnia kell a spanyol film ek gyöngyét, melyben eredeti spanyol zené, hallunk, eredeti táncokat látunk és egy spanyol torreador küzdelmét és forró szerelmét esó dálhatjuk 2 órán át.
A torreador szereleme
című filmünkben. A főszerepben JESUS SOLORZANO, a világhírű bikaviador.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁR: Szavanként 6 lej, vastag nyomás 8 lej, (de a legkisebb hirdetés 60 lej, 15 szög). Jelszóval ellátva (jelligés vagy cím a kiadóhivatalban) 30 lejjel drágább.

SZÖVEGOLDALON: 1. Hivatásos (szakmai) hirdetések (orvosok, ügyvédek, stb.) legfeljebb 4 sor kiméretben 350 lej. Minden további sor 70 lej. 2. Családi események, eljegyzések, esküvők, legfeljebb 4 sorban 250 lej, minden további sor 70 lej.

KERETES HIRDETÉSEK: Hirdetési oldalon mm-ként 8 lej. Szövegoldalán mm-ként 16 lej.

KÖZGAZDASÁGI HIREK: Bank, vállalat, szövetkezet, stb. szövegoldalán 100 lej soronként, a legkisebb hír 500 lej.

GYÁSJELENTÉSEK, köszönetnyilvánítások: 30 szög 300 lej, minden további szó 8 lej. Legkisebb hír 300 lej.

APRÓHIRDETÉS vasárnap: 15 szög 80 lej. A hirdetések esetleges meg nem jelenéséért kiadóhivatalunk nem vállal felelősséget.

FŐGÉPÉSZ, fűrészgár, parketta-, szövőiparban készített, jól szerelő, esztergályos hegesztő, állást keres azonnalra. Címek: „Szakértő” jellegére a timisoarai kiadóba kér. (4045)

KISZOLGÁLÓ kissasszonyt, akj a román, német és magyar nyelvet beszéli, alkalmaz, Albu-Grász Timisoara IV., Külti-tér 2. (2076)

SZOBALÉANYT keresünk 2 nőhöz, könnyű helyre, szakácsnő mellé. Weiler, Valceni, Timis-Temes megye. (4044)

FALURA keresek megbízható, középkori szakácsnő-gazdaasszonyt. Ifj. Betegh Sándor, Balda, posta Sarmas, Turda-megy. (4043)

RIPARIA Portalis alanyvessző és szőlőtőlványok leányka, furmint, királyleányka, szürkebarát, muskát-otthonel, olasz rizing kapható: Szabó Albertnél Aiud. Gh. Cosbuc utca 8. (4046)

TANULOLEÁNYOKAT, önálló munkánokat azonnal felvesz Braun-Szalón, Timisoara III. Remus-utca 10. (5231)

KIFOGASTALAN állapotban levő szövetruhák, kosztümök, fekete tavaszi kabátok, eladók. Szivességből Braun-Szalón, Timisoara II., Remus-utca 10. (5232)

2-4 GROSZ nerc, egészen új, sürgősen eladó, alkalmi áron. Timisoara I., Regina Maria-körút 17. szám. (2041)

FAJTOJAS - KELTETESRE Rhode - Island és Pecking-kacsa kapható. Provés-ajt-üzlet, Timisoara IV. kerületi zárdával szemben. (1976)

GYERMEKKOCSI, sötétkék, nagyon jó állapotban levő, valamint kelim asztalterítő olcsón eladó. Timisoara IV., Preyer-utca 27 szám, 1. ajtó. (4039)

ELADOK kettős ágyszerítők, szövet, brokát, szőnyeg, asztalterítők, különböző dísz- és háztartási tárgyak. Timisoara II., Timocului-utca 8. (1985)

SZOBALÉANYT eladó Timisoara II., Timocului-utca 8. (1984)

TRICO-REKORD-kötőgép és egy ömör vaságy sodronnyal, eladó. Megvételre keresek néhány darab szódavizes üveget. Timisoara IV., Tudor Vladimirescu-sor 21 szám, pince, Balra. (1977)

BIZOMÁNYBA átveszünk gyors eladásra, érték-, fémésszertárgyakat és szőnyeget. Hirdetéseket a Monitorul Oficial és az 5-szemes bucaresti lapok részére közvetítünk. Keresünk szép, választékos, kombinált szobabortot, „Orient Boy” Timisoara, Ungureanu-utca 9. (1981)

KERESÜNK lehetőleg a József-vagy Erzsébetvárosban egy nagy, száraz, jól zárható raktárhelyiséget, áru beraktározására. „Kandia” S. A. Timisoara IV., Iancu Vacarescu-utca 3. (1983)

SZÜRKE és barna kosztümök s különféle szövetruhák közepertemre, valamint 33-as sötétkék cipő eladó. Timisoara II., Gheorghe Asachi-utca 7. 4. ajtó. (1979)

BÉRELNEK kis családi-házat kerttel vagy földdel Timisoara bármely részén, esetleg Fratellan vagy Freidorfon-Szabadfalun. Ajánlatokat „Pontos fizető” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (1978)

Timisoara
Temesvári

CORSO-MOZI

TELEFON 38-95

Bübbajos, vidám ujdonság.

ONC: 55. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Az égből pottyant szerencse

ÖTVEN ÉVEN felüli mindenest bejárónőt keresünk, aki a szükséges iratokkal rendelkezik. Timisoara III., Gen. Moşoni 12. I. 6. (1933)

IZLESESEN butorozott szobák fűrdőszoba-használattal, különbejárattal, valamint 2-szobás lakás azonnal kiadó. Ugyanott egy vaságy vassodronnyetűvel eladó. Távbesszélő: 13-19, Timisoara. (1977)

ALLANDO alkalmazást nyer fiatalabb nő, ki a főzéshez is ért. Kiefer-vendégli, Timisoara III., Lahovári-tér. (1975)

VENNEK közepertemre, finom szövethöl készült, kifogástalan állapotban levő trachcot. Ajánlatokat „Kifogástalan” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (1974)

VARRÓLEÁNYOKAT, önálló munkásokat s egy kézilányt angol munkához fűveszünk. Timisoara, „Salon-Ileana”, 10 Maituca 5. (1973)

MINDENES leányt, jó bizonyítványokkal, felvesszünk. Timisoara IV., Vacarescu-utca 19. I. emelet 14. (1975)

KERESEK megvételre jó állapotban levő ágyneműt. Címeket „Athuzat” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (1971)

VALÓPI Rode-Island-féle fajkakasok eladók vagy cserélhetők. Szabó fűszerkereskedése Timisoara IV., Bratianu-u. 15. 1970

MINDENES bejárónői állást keresek. Cím: Timisoara III., Odobescu-utca 53. (1989)

ÖSSZETETT-ebédlő, uri-szoba, 2 perzsa-szőnyeg, telesuperrádió, 43-as tisztiszirma és fekete nadrág eladó. Timisoara II., Cantacuzino 4, az udvarban, II. emelet, 21. ajtó. (1946)

SZŐNYEGEK, selyem-brokátfüggönyök, ágyszerítők, csipkefüggönyök, diványpárnák, lenvászón-ágyneműek himezve, valamint damasztterítők eladók. Timisoara IV., Budai Deleanu-utca 28/2. (1953)

RÓMIKÖVET keresek megvételre, használtat vagy ujjat, cím Timisoara-Temesvár I., Tache Ionescu körút 36. (1965)

SZERSZÁMLAKATOSOKAT és vasszertgályosokat, önálló munkásokat azonnal felveszünk. Timisoara-Temesvár IV. Gelu utca 11. (1961)

JUTÁNYOSAN eladó: nagy argaman szőnyeg, tizenkettes finom damaszt asztalterítőkészlet, meissenai diszporcellán. Megtekinthető délelőtt: Timisoara-Temesvár Kunz-sor 1, II/12. Apollo mozinál. (1959)

NAGY EBÉDLŐ rece-terítő és si-viharkabát 14—18 éves fiura való eladó. Timisoara II., Pestalozzi utca 2. szám, 4-es ajtó. (5230)

SÜRGŐSEN alkalmazok elsőrendű angol, francia előmunkásokat, kézilányt, tanulót fizetéssel. Lyon-Salon Timisoara, Eugen de Savoya 9. (1952)

ELCSERÉLNEM korszerű, egyszobás fűrdőszobás, Odobescu-utcában levő lakásomat, I. kerületben levő, szintén korszerű kétszobás, fűrdőszobás lakással. Címeket „Modern kétszobás” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (1874)

EGYSZOBÁS-konyhás lakást keres szerény lakó, nem zónában. Címeket „Egyedül” jellegére a timisoarai kiadóba kér. (1492)

GAZDATISZT, hadmentes, gyakorlatlalt, állást keres, esetleg bevonultat rövidebb időre helyettesít. Ajánlatokat „Feltétlen megbízható és lelkiismeretes” jellegére a timisoarai temesvári kiadóba kér. (4025)

REKAMIERT kifogástalan állapotban levőt megvételre keresek. Konstantinoviits gyógyszerész, Vinga. (5228)

JÓLFŐZŐ, rendszerető szakácsnőt bizonyítvánnyal, szobaléany mellé felvesz Konstantinoviits gyógyszerész Vinga. (5227)

A NEMET KÉPZŐMŰVESZETI kamara részére keresek műteremnek 2 helyiséget, lehet üzlethelyiség vagy 2 szobás teljes lakás is, csakis a központban. Cím a timisoarai kiadóban. (2966)

POLOSKA-IRTAST, parketta-suroást, nagytakarítást vállalok. Vidékre is megyek. Lovas Károly Arad, Oituz-utca 111. (4635)

FERFI-FELŐLTŐ covercoat anyagból, maionem új, alacsony termetre való, eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 149. (9000)

ELADÓ régi ág, matraccal, Timisoara I., Olimp utca 13. 2. ajtó. (5229)

URI SZABÓSÁGHOZ nagymunkást s közmunkást alkalmazok. Megyery szabószaga, Arad, Banatului-ut 6. (447)

MAGANHAZ, gyümölcsöskerttel, bőroadó. Erdéköldni Klug temetkezési vállalatnál, Arad. (448)

ELVESZETT fekete-fehér japán pinsikulya. Visszahozója illő jutalmat kap. Arad, Cosbuc-utca 1—3. sz., 4. ajtó. (449)

ELADÓ: önémet hálószoba, asztal, székek, falóra, állványok, régi csillár, 6-fiókos szekrény. Megtekinthető délutánonként. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (450)

FRANCIA munkára önálló és kézilányokat alkalmazok. Nagy-szalón, Regele Ferdinand körút 5. (451)

NEMET, francia és angol órákat adok kezdőknek és haladóknak. Arad, Cosbuc-utca 8. sz., 1. ajtó. (452)

HÁZMESTERPÁRT azonnal alkalmazok. Arad, Crisan-utca 10. (453)

JÓL FŐZŐ bejáró mindenest alkalmaz kéttagu keresztény család. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (454)

KERTEK megalapozását, kerti munkákat vállalt tanult kertész. Arad, Petru-utca 4, Davidovits. (455)

PING-PONG-asztalt vennék. Címeket „Ping-pong” jellegére Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (456)

ELVESZETT felpár barna, bélelt térfi-kesztyű. Megtaláló jutalomért hozza el Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (457)

TARSAT Feres 1 és 1/2—3 millió lej tőkével üzemkihívités céljából az ország minden részében nagy vevőkörrel bíró gyár. Erdékldők címe Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu 4. küldendő. (458)

KERÉKPÁRT, motorral, vennék. Címeket leírásal és árral Foto-Popa, Craiova-síhór, Posta Beiu. (459)

ELADÓ 20 darab angora-nyul, korszerű ketrecekkel együtt. Arad, Serban Voda 15. (460)

BUTOROK és egyéb ingóságok beraktározása és bizományi eladása. „Centrala” beraktározási vállalat, Arad, Grig. Coma-utca 35. (461)

KOMOLY U napokban Bucurestibe utazik. Megbízásokat vállal, ügyek sürgetését vállalja. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (462)

KOVÁCS-berendezés nagy gazdaságból eladó. Gőpfurók, fújtatók, üllök, satuk, szárszámok. Arad, Episcopiei-utca 29. (463)

ÚJ PAPIÁN, vaságy, asztal, íróasztal, Jobkállya eladó. Ugyanott leányt alkalmazok. Arad, Mocioni-utca 37. (464)

2 PLUS 1 LAMPÁS gyári rádió eladó. Arad, General Coanda-utca 19, délután 6—8-g. (465)

KEKKABÁTOS, szürkekalapos hölgy itt hagyta címét Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (466)

VENNEK rövid, fekete angol, mechaalkai, repetíciós páncéltökés zongorát. Címeket Lőbi kényvtárba, Arad. (467)

SZOBALÉANYT 15-re alkalmazok. Arad, Regele Ferdinand-körút 43. (468)

SZOBALÉANYT lakás kiadó, házaspárnak. Arad, Dna Balasa 80. (469)

RÉGI NYAKKENDŐBŐL ujjat készítek és harisnyatallapást vállalok. Arad, Miron Cristea 1. (470)

DABAKELENGYE eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (471)

ELADÓ szürke, tiszta-gyapji tavaszi kabát, 35-as antilop női cipő. Arad, Cosbuc-utca 52, 3. ajtó. (472)

VILÁGOS és sötét kosztüm, fekete kabát eladó. Arad, Iosif Vulcan-utca 3, udvarban. (473)

TISZTA FAJU angora-nyullal való párosítást vállalok, 25 kg. takarmányrétát veszek. Arad, Doamna Balasa 24. (332)

ARADI Konzulátusi tisztviselőnő üres, esetleg butorozott szobát keres azonnalra, fűrdőszobával vagy fűrdőszoba-használattal.

VARRÓGÉP- és kerékpár-javitást szakszerűen készit Gartner műszerész, Arad, Bratianu-utca 21. szám. (4629)

KÖTÖTT KABÁTKÁT (pullover) gépen javítom, kötünk mérték után, hozott magbcl. Brasov-Brassó, Gen. Tr. Moşoiu-utca 14 szám, 3. ajtó. (4029)

PIÁSSZŐNYEG, 110-es villanyvasaló eladó. Arad, Mihai Viteazul-tér 4, 4. ajtó Habs lépéső. (439)

2 NAGY RUHATÁRI FOGAS, biliárdasztal pésztlóval behuzott, eladó. Arad, Pionierilor-utca 9. (431)

GYERMEKKOCSI, mély, kifogástalan állapotban lévő eladó. Arad, Bratianu-utca 13, 17. ajtó. (kapu alatt jobbra) (432)

HAASZ-ügynökség, Arad, Eminescu 30. Ortutay palota. Telefon 22—24. Keresünk és ajánlunk megbízónk részére bér- és magánházakat, üres lakásokat és butorozott szobákat.

MAGANOS nő vagy házaspár házmester állást kaphat. Takarításért étkezés jár. Arad, Criza Voda-utca 4. szám. (419)

ÖNÁLLÓ varróleányokat azonnali beépésre alkalmaz Tóth varrodája, Arad, Avram Iancu-tér 3. (413)

KOMPRESSORT, kicsit és tizedesmérleget vennék. Arad, Duca-utca 22. szám. (421)

RAKTÁRHELYISÉGET, lehetőleg pincevasajtóval, sürgősen keresünk bárba. Arad, Duca-utca 22. szám. (422)

VIZHATLAN ponyva, használt, 3x5 m. eladó. Arad, Bolinteanu 12. szám. (423)

FŐZNI TUDÓ mindenest jó fizetéssel azonnal alkalmazok. Arad, Episcopiei-utca 29. (424)

ORION-rádió, 3 plus 1, eladó. Arad, Dorobantilor-utca 56. (425)

NAGY takaréktűzhely, vízmelegítővel, eladó. Arad, Benes Curcanul 30, Elek. (426)

TIZ MÉTER hosszú, 8 méter széles, gyárnak vagy műhelynek való, száraz, világos helyiség, azonnal kiadó. Arad, Pionierilor-utca 9. szám. (426)

KERESEK sürgősen választékosan berendezett butorozott szobát, esetleg ellátással, társadalmitag is jó családnál. Jól fizetek. Címeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (434)

KÉT FŐZNI TUDÓ mindenest azonnal alkalmazunk, akik májusban Buziasfürdőre 18 szobás villába is jönnének. Arad, Regina Elisabeta-körút 19, első emelet 8. (435)

EUDAI SÁNDOR összes iratai 5-én elvesztek, Guziar-teleptől jövet Episcopul Radu-utig. Az iratokat jutalomért kérem Arad, Victoria-szikkvizgyárba eljuttatni. (436)

14—18-EVES fiatal munkást vagy kifizető jó fizetéssel alkalmaz J. Karel vízvezetéki vállalat, Arad, Alexandri 1 szám. Ugyanott vízvezetéki tanoncot alkalmazok. (437)

ELADÓ szőlő Paulison, 1 hold 6-éves berteles, 150 lemesített gyümölcsfával. Erdéköldni szivességből Comisio-üzletben, Arad, Dacia-kávéház mellett. (438)

ELADÓ 6 mázas mák, 3 öl árpaszalma, Arad-Gai, Bisericii-utca 156, Barics. (439)

ÉPITEK vertfalból 20 m-es házat. Kisgyűlö-mestert alkalmazok. Arad-Gai, Bisericii-utca 156, Barics. (440)

KERESEK 2—3-szobás lakást fűrdőszobával május 1-re. Címeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. kérek. (441)

TELJESEN berendezett asztalos-műhely. Universal összerakított géppel együtt azonnal kiadó. Arad, Gr. Coma-utca 11. (442)

BOGNÁROK kaphatnak körisfátalppal küllőket, Arad, Dorobantilor-u. 30, Opre. (443)